

مدیریت مالی

۱۳۸۵

انجمن مدیران مالی حرفه‌ای ایران

مدیریت مالی

نشریه انجمن مدیران مالی حرفه‌ای ایران

پیش شماره یک | تیرماه ۱۳۹۹

فهرست

آغازی دوباره..... علی ط. ساکی

گزارشگری مالی..... محمد جواد صفار سفلیایی

چرا انجمن؟..... محسن قاسمی

چالشی بر نقطه سربه‌سر..... فهیمه فعال

فین تک‌ها..... سیدمحمدباقرآبادی

بورس به مثابه فرهنگ..... علی ط. ساکی

جامعه حسابداران رسمی و مبارزه با پولشویی..... رضا قاسمی

پیوست:

شرایط و درخواست عضویت

فرم عضویت

این نشریه به صورت آزمایشی، پیش‌شماره و با همکاری اعضای انجمن منتشر می‌شود.

انجمن مدیران مالی حرفه‌ای ایران،

راهی به سوی حرفه‌ای شدن.

اینستاگرام: @icifm.ir

کانال تلگرام: @icifm

وب سایت: www.icifm.ir

لینکدین: انجمن مدیران مالی حرفه‌ای ایران

تلفن: ۸۸۶۷۰۸۲۲ - ۸۸۶۷۸۱۶۷

آدرس: میدان آرژانتین، خیابان الوند، کوچه برمک،

پلاک ۲، واحد ۵

چرا انجمن؟

محسن قاسمی | دبیر انجمن حسابداران خبره ایران

مرد دانا را چو بر دلها سخن باید نوشت

خود قلم باشد زبان اندر میان انجمن

ناصر خسرو

فرهنگ فارسی معین "انجمن" را جای گردآمدن گروهی برای مشورت در امری به طور موقت یا دایم دانسته است. این نقطه‌ی آغاز انجمن‌های حرفه‌ای، علمی، و صنفی در زمینه‌های مختلف است؛ که هر یک برای رسیدن به اهدافی مشخص بر پا و فعال می‌شوند. با نگاهی موشکافانه به روند توسعه‌ی حرفه‌ی حسابداری در جهان به‌ویژه در کشورهای پیشگام از جمله، امریکا، انگلستان، اسکاتلند، ایرلند، کانادا، استرالیا،... دریافت می‌شود که بخش بزرگی از پیشرفت جنبه‌های گوناگون حسابداری در این کشورها و به تبع آن در سرتاسر جهان مرهون اقدامات انجمن‌های حرفه‌ای طی بیش از یک قرن گذشته بوده است. حسابداری با توجه به ماهیت حرفه‌ای آن، بیش از آن که محصول تلاش‌های دانشگاهی باشد، ساخته و پرداخته‌ی نهادهای حرفه‌ای و حتی نظارتی است. آن چه دینفعان سرتاسر جهان از جنبه‌های خدماتی مختلف حسابداری ادراک می‌کنند، عمدتاً محصول اقدامات انجمن‌های حرفه‌ای پیشگام، همچون، انجمن حسابداران خبره‌ی انگلستان و ولز (ICAEW)، انجمن حسابداران رسمی امریکا (AICPA)، انجمن حسابداران رسمی خیره (ACCA)، انجمن حسابداران مدیریت خیره (CIMA)، انجمن حسابداران و حرفه‌ای‌های مالی در کسب‌وکار (IMA)، انجمن حسابرسان داخلی (IIA)، انجمن بازرسان رسمی ثقلب (ACFE)،... و نهادهای بین‌المللی همچون، فدراسیون بین‌المللی حسابداران (IFAC) و بنیاد استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی (IFRS Foundation) است.

در ایران نیز با آن که جنبه‌های مختلف حسابداری کهن به‌ویژه در بخش حاکمیتی پیشینه‌ای چند هزار ساله دارد، ولی ورود حسابداری مدرن به کشور به اواخر دوره‌ی قاجار و اوایل دوره‌ی پهلوی بازمی‌گردد. در آن سالها به واسطه‌ی شکل‌گیری صنعت بانکداری، راه‌اندازی کارخانجات و صنایع، انقلاب مشروطه، تصویب قانون محاسبات عمومی، راه‌اندازی دیوان محاسبات، اصلاحات نظام مالیه‌ی کشور به مدیریت مورگان شوستر، و سال‌ها بعد، در نتیجه‌ی ملی شدن صنعت نفت، به مرور جنبه‌های مختلف حسابداری مدرن در کشور توسعه پیدا کرد. تا بدان جا که در پی راه‌اندازی شعبات موسسات حسابرسی بین‌المللی، سرانجام، از اوایل دهه‌ی ۱۳۴۰ موسسات حسابرسی ایرانی نیز یکی پس از دیگری تاسیس شدند. و در نهایت، در اوایل دهه‌ی ۱۳۵۰ با تاسیس انجمن حسابداران خبره‌ی ایران (۱۳۵۱) و کانون حسابداران رسمی (۱۳۵۲) آرمان دیرینه‌ی نسل نخست حسابداران حرفه‌ای ایرانی برای راه‌اندازی انجمن‌های حرفه‌ای در کشور محقق شد. در آن دوران، حتی آموزش نسل نخست حسابداران ایرانی نیز در خارج از کشور نزد انجمن‌های حرفه‌ای - عمدتاً، ICAEW، ACCA، AICPA، و CIMA - و در داخل کشور نزد آموزشگاه‌هایی همچون کالج امریکایی، مدرسه‌ی تجارت، دبیرستان فنی مالی، آموزشگاه فنی آبادان، آموزشگاه بانک ملی ایران، موسسه‌ی عالی حسابداری (که بعدها به "دانشکده‌ی حسابداری و علوم مالی شرکت ملی نفت ایران" تغییر نام داد)، موسسه‌ی عالی حسابداری (که به صورت خصوصی توسط زنده‌یاد دکتر عزیز نبوی تاسیس شده بود)، موسسه‌ی عالی بازرگانی، و موسسه‌ی

عالی بیمه انجام می‌شد. البته به مرور، رشته‌ی حسابداری در دانشگاه‌های کلاسیک کشور، از جمله، دانشگاه تهران، دانشگاه ملی (شهید بهشتی فعلی)، دانشگاه فرح (الزهراء فعلی)،... نیز راه‌اندازی شد.

در پی وقوع انقلاب اسلامی در سال ۱۳۵۷ که انحلال کانون حسابداران رسمی، تعلیق خودخواسته‌ی فعالیت انجمن حسابداران خبره‌ی ایران، ملی شدن صنایع مختلف کشور، کاهش چشم‌گیر فعالیت بورس اوراق بهادار تهران، و راه‌اندازی موسسات حسابرسی دولتی و حاکمیتی را در پی داشت، روند توسعه‌ی انجمن‌های حرفه‌ای در حسابداری ایران با چالشی جدی مواجه شد. در سال ۱۳۶۶ نیز سه موسسه‌ی حسابرسی دولتی و حاکمیتی سازمان صنایع ملی، بنیاد مستضعفان، و شاهد با شرکت سهامی حسابرسی (زیرمجموعه‌ی وزارت امور اقتصادی و دارایی) ادغام شدند و سازمان حسابرسی را به عنوان یکی از سازمان‌های زیرمجموعه‌ی وزارت امور اقتصادی و دارایی و در هیات بزرگترین موسسه‌ی حسابرسی کشور و همزمان نهاد استانداردگذار حسابداری و حسابرسی ایران راه‌اندازی کردند. در آن شرایط، فعالیت انجمن حسابداران خبره‌ی ایران رفته رفته از سال‌های آغازین دهه‌ی ۱۳۶۰ از سر گرفته شد، و حتی از بهمن ۱۳۶۴ با انتشار نخستین فهرست "حسابداران مستقل" تلاشی بجا و در خور ستایش برای احیای حرفه‌ای‌گری در حسابداری ایران آغاز شد. ولی این تلاش‌ها نه تنها سوی دولت و حاکمیت به رسمیت شناخته نمی‌شد، بلکه همواره نیز با تهدید بخش دولتی حاکم بر حسابداری کشور مواجه بود. با این حال، با پایان جنگ و آغاز اعمال سیاست‌های تعدیلات اقتصادی از اوایل دهه‌ی ۱۳۷۰، و فروکش کردن نسبی دیدگاه‌های اقتصادی سوسیالیستی رادیکال، به مرور نیاز به حرفه‌ی حسابداری مستقل در ساختار اقتصادی کشور بیش از پیش احساس شد. تا بدان جا که در پی تصویب "قانون استفاده از خدمات تخصصی و حرفه‌ای حسابداران ذیصلاح به عنوان حسابدار رسمی" (۱۳۷۲) سرانجام با وقفه‌ای هشت ساله جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران به عنوان یک انجمن حرفه‌ای قانونی در سال ۱۳۸۰ تاسیس و راه‌اندازی شد. در سال‌های پس از آن نیز در پی تصویب "قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران" (۱۳۸۴) که منجر به اصلاحات ساختاری در بازار سرمایه کشور شد ابتدا انجمن مدیران مالی حرفه‌ای ایران (۱۳۸۵) و سپس انجمن حسابرسان داخلی ایران (۱۳۹۱) با هدف توسعه‌ی حرفه‌ای‌گری در زمینه‌های تخصصی حرفه‌ی حسابداری کشور راه‌اندازی شدند.

حرفه‌ی حسابداری ایران به رغم پیشینه‌ی درازی که در مقایسه با بیشتر کشورهای جهان دارد، ولی در اثر روند پرفراز و نشیبی که تا به حال پشت سر گذاشته است، هنوز در آغاز راه حرفه‌ای‌گری است. روند توسعه‌ی حسابداری در کشورهای پیشگام و در دیگر قلمروهای جهان نشان می‌دهد که توسعه‌ی حسابداری ایران نیز جز از مسیر تقویت انجمن‌های حرفه‌ای میسر نخواهد شد. ما حسابداران ایرانی چه آرمان خدمت به عموم و ساختن وطن در دل داشته باشیم و چه سودای کسب منافع فردی و گروهی در سر بپرورانیم، یگانه راه تحقق این اهداف هم‌صدایی در چارچوب انجمن‌های حرفه‌ای و معرفی جنبه‌های گوناگون خدمات حرفه‌ای‌مان به ذینفعان مختلف حاکمیتی، دولتی و عمومی از طریق ابزارهای در اختیار انجمن‌های حرفه‌ای است.